

δίκτυο

για τα δικαιώματα
του παιδιού

Πέρα από λόγια και συμβάσεις

network

for children's
rights

Beyond words and conventions

Με αφορμή την πανδημία του κορονοϊού που ξεκίνησε τον Μάρτιο του 2020 και το γεγονός ότι τα σχολεία όλης της χώρας διέκοψαν για το προηγούμενο σχολικό έτος 2020-2021 τη διαζώσης λειτουργία τους και πραγματοποίησαν τηλεκπαίδευση στο μεγαλύτερο διάστημα του χρόνου αυτού, το Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού συνέταξε στοχευμένο ερωτηματολόγιο με σκοπό τη συλλογή στοιχείων και τη γνωστοποίηση των συμπερασμάτων που προέκυψαν με την ολοκλήρωση της έρευνας.

Τα 3 ερωτηματολόγια που δημιουργήθηκαν απευθύνονταν α) στους εκπαιδευτικούς, β) στους γονείς και γ) σε υπευθύνους των δομών φιλοξενίας και η συμπλήρωσή τους ήταν ανώνυμη.

Γενικός σκοπός της έρευνας ήταν η συλλογή στοιχείων που θα επιτρέψει την παρέμβαση μέσω συνηγορίας και προτάσεων, αλλά και ανάλογων δράσεων για όλα τα παιδιά, με σκοπό να καλυφθούν τυχόν μαθησιακά κενά αλλά και να βρεθούν λύσεις για άλλα προβλήματα που τους έχει δημιουργήσει η πανδημία. Παρακάτω θα βρείτε συνοπτική αποτύπωση των αποτελεσμάτων της έρευνας

- Στην αξιολόγηση της τηλεκπαίδευσης από τους εκπαιδευτικούς συγκεντρώθηκαν συνολικά 83 ερωτηματολόγια.

Η πλειονότητα των εκπαιδευτικών (77%) που συμμετείχε στην έρευνα εργάζονταν στην πρωτοβάθμια και προσχολική εκπαίδευση. Επομένως, τα αποτελέσματα της έρευνας που εκτίθενται παραπάνω δίνουν κατά κύριο λόγο μια πρώτη εικόνα των προβλημάτων που **αφορούν στην παρατεταμένη εφαρμογή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε παιδιά μικρής ηλικίας**. Σε ό, τι αφορά τη συμμετοχή των παιδιών στην τηλεκπαίδευση από τα αποτελέσματα της έρευνας γίνεται σαφές ότι **μεγάλος αριθμός παιδιών στερήθηκε εξ ολοκλήρου και για μεγάλο χρονικό διάστημα την πρόσβαση στην εκπαίδευση**. Στις υφιστάμενες διακρίσεις με βάση την εθνοτική καταγωγή ή τη γλώσσα προστέθηκαν **νέοι παράγοντες αποκλεισμού** από την εκπαίδευση, ιδίως η έλλειψη κατάλληλου τεχνολογικού εξοπλισμού και πρόσβασης στο διαδίκτυο αλλά και οι επιμέρους δυσκολίες που τα παιδιά και οι οικογένειές τους κλήθηκαν να αντιμετωπίσουν σε συνθήκες εγκλεισμού.

Η άνιση πρόσβαση των παιδιών στην τηλεκπαίδευση γίνεται φανερή στις απαντήσεις των εκπαιδευτικών που εργάζονται με περισσότερα από επτά παιδιά αναφορικά με τη **σταθερή μη συμμετοχή μικρότερου ή μεγαλύτερου αριθμού παιδιών στην τηλεκπαίδευση**. Οι παράγοντες εκείνοι που εμποδίζουν την πρόσβαση στην τηλεκπαίδευση είναι γνωστοί στη συντριπτική πλειονότητα των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στην έρευνα και ενώ η συμμετοχή και ανταπόκριση των μαθητών/μαθητριών αξιολογείται σε μεγάλο ποσοστό από τους/τις εκπαιδευτικούς ως θετική και υπερβαίνουσα τις δεδομένες δυσκολίες και η συνεργασία των εκπαιδευτικών με τους γονείς αξιολογείται θετικά από την πλειονότητα των

ερωτηθέντων, οι απαραίτητες διορθωτικές παρεμβάσεις από την πλευρά των αρμοδίων αρχών αξιολογούνται από την πλειονότητα των ερωτηθέντων ως ανεπαρκείς ή απύσες.

- Στην αξιολόγηση της τηλεκπαίδευσης από τους γονείς συγκεντρώθηκαν συνολικά 77 ερωτηματολόγια.

Η πλειονότητα των γονιών (75,3%) που συμμετείχε στην έρευνα έχουν παιδιά εγγεγραμμένα στην πρωτοβάθμια και προσχολική εκπαίδευση. Επομένως, τα αποτελέσματα της έρευνας που εκτίθενται παραπάνω δίνουν κατά κύριο λόγο μια πρώτη εικόνα των προβλημάτων που αφορούν στην **παρατεταμένη εφαρμογή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε παιδιά μικρής ηλικίας**. Σε ό, τι αφορά τη συμμετοχή των παιδιών των ερωτηθέντων στην τηλεκπαίδευση από τα αποτελέσματα της έρευνας γίνεται σαφές ότι **μεγάλος αριθμός παιδιών στερήθηκε εξ ολοκλήρου και για μεγάλο χρονικό διάστημα την πρόσβαση στην εκπαίδευση**. Η έλλειψη πρόσβασης στο διαδίκτυο ή/και η έλλειψη κατάλληλου τεχνολογικού εξοπλισμού αναφέρονται ως κύριοι λόγοι για τη μη συμμετοχή των παιδιών των ερωτηθέντων.

Από την άλλη μεριά, **για τα παιδιά των ερωτηθέντων, τα οποία συμμετείχαν στην τηλεκπαίδευση, οι συνθήκες συμμετοχής των παιδιών δεν ήταν ίδιες**. Ένα σημαντικό ποσοστό παιδιών συμμετείχε στην τηλεκπαίδευση σε κοινόχρηστο χώρο του σπιτιού ή/και από κοινού με άλλα μέλη της οικογένειάς τους. Παρότι οι ερωτηθέντες σε μεγάλο ποσοστό αξιολόγησαν θετικά τη συνεργασία τους με το σχολείο, οι περισσότεροι/περισσότερες δήλωσαν ότι δεν έλαβαν εξοπλισμό από το σχολείο, δεν είχαν συχνή επικοινωνία με τους/τις εκπαιδευτικούς και ότι έπρεπε οι ίδιοι/ίδιες να παρέχουν βοήθεια με τη σύνδεση των παιδιών στα εξ αποστάσεως μαθήματα. Σε μικρότερο αλλά σημαντικό ποσοστό οι γονείς δήλωσαν ότι χρειάστηκε να παρευρίσκονται και οι ίδιοι/ίδιες στα εξ αποστάσεως μαθήματα.

- Στην αξιολόγηση της τηλεκπαίδευσης από τους υπεύθυνους των δομών φιλοξενίας συγκεντρώθηκαν συνολικά 34 ερωτηματολόγια.

Οι ερωτηθέντες εργάζονται σε δομές φιλοξενίας προσφύγων με μικρότερο ή μεγαλύτερο αριθμό παιδιών, οι οποίες κατά κύριο λόγο βρίσκονται εκτός Αττικής και στις περισσότερες περιπτώσεις εκτός αστικού ιστού. Από τις απαντήσεις των εργαζομένων προκύπτει ότι **χιλιάδες παιδιά όλων των ηλικιών που ζουν σε δομές φιλοξενίας προσφύγων ανά την Ελλάδα δεν συμμετείχαν στην τηλεκπαίδευση**. Ως κύριοι λόγοι αναφέρονται η έλλειψη δικτύου ή/και η έλλειψη του απαραίτητου εξοπλισμού. Επιπλέον λόγοι που αναφέρθηκαν αφορούν στη μη ύπαρξη τάξεων υποδοχής και στις συνακόλουθες δυσκολίες γλωσσικής κατανόησης και έλλειψης κινήτρου εκ μέρους των μαθητών/μαθητριών.

Οι μαθητές/μαθήτριες που ζουν σε δομές φιλοξενίας προσφύγων και συμμετείχαν στην τηλεκπαίδευση **χρησιμοποίησαν κυρίως κινητό τηλέφωνο** και σε μικρότερο ποσοστό Η/Υ ενώ **μόλις οι μισοί από τους ερωτηθέντες απάντησαν ότι τα παιδιά χρησιμοποίησαν σταθερή γραμμή ίντερνετ**. Για τους παραπάνω λόγους η πλειονότητα των ερωτηθέντων αξιολογεί αρνητικά την επιλογή της τηλεκπαίδευσης και εκτιμά ότι θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στα παιδιά.

The "Network for Children's Rights" has been active since 2004 as a nonprofit organization to defend children's rights. Through specialized pedagogical programs, creative groups, as well as psychosocial and legal support actions, the Network is addressed to all children. In addition, through awareness-raising initiatives, institutional interventions and partnerships with institutions, foundations, NGOs and international organizations, the Network seeks to disseminate and implement the International Convention on the Rights of the Child in practice.

 www.ddp.gr www.facebook.com/ddp.gr diktio@ddp.gr